

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Hovedformålet med lovforslaget er

- at styrke de regionale faglige kulturmiljøråd, og
- at styrke kommunernes bygningsbevaringsarbejde.

Til fremme heraf rummer lovforslaget følgende fem hovedelementer

- styrkelse af kulturmiljørådernes bygningskulturelle ekspertise.
- adgang for miljø- og energiministeren til at fastsætte regler, som forpligter kommunalbestyrelsen til at udpege bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen.
- mulighed for miljø- og energiministeren til at udpege bygninger som bevaringsværdige.
- forpligtelse for kommunerne til at fremsende planforslag mm., der vedrører kulturmiljøinteresser til kulturmiljørådene.
- tidsbegrænset videreførelse af fradragsmulighederne for faktiske driftsudgifter vedrørende »det udvendige« for bevaringsværdige bygninger, for hvilken en gældende fredning ophæves.

Med vedtagelsen af lov om de regionale faglige kulturmiljøråd i 1997 blev der skabt mulighed for at oprette regionale faglige kulturmiljøråd i de enkelte amter. Siden er der oprettet kulturmiljøråd i samtlige amter. Erfaringerne fra rådernes virksomhed i de første år har vist, at kulturmiljørådene mangler formelle tilgange til deres faglige rådgivningsarbejde af myndighederne og andre, der beskæftiger sig med den faste kulturarv; kulturmiljøet.

Skov- og Naturstyrelsen skønner, at der findes i størrelsesordenen 300.000 bevaringsværdige bygninger i Danmark, hvoraf godt 9000 er fredede. De fredede bygninger er reguleret i henhold til bygningsfrednings- og bevaringsloven og er generelt gennem den

statslige administration sikret på forsvarlig vis. De resterende knap 300.000 bygninger er derimod kommunernes ansvar.

Ved ændringen af bygningsfredningsloven i 1997 fik kommunerne muligheden for at udpege de bevaringsværdige bygninger direkte i kommuneplanen. Mindre end 10 kommuner har imidlertid gjort brug af denne mulighed. Selvom en række kommuner har formuleret og iværksat egentlige bevaringspolitikker, er det vurderingen, at der på landsplan er brug for, at der relativt hurtigt sker en øget indsats på bevaringsområdet, hvis det skal undgås, at der sker tab af væsentlige dele af den bevaringsværdige bygningskultur.

Lovforslaget tager udgangspunkt i den gældende hovedarbejdsdeling mellem staten, der har ansvaret for de fredede bygninger af national interesse, og kommunerne, der er ansvarlig for de bevaringsværdige bygninger og bymiljøer af regional eller lokal interesse.

På den baggrund lægger lovforslaget op til dels en styrkelse af kommunernes arbejde med de bevaringsværdige bygninger, dels en øget inddragelse af de regionale faglige kulturmiljøråd ikke alene heri, men i arbejdet med den faste kulturarv; kulturmiljøet generelt.

Endelig blev der som led i finanslovsaftalen for 2001 afsat 2 millioner kroner i tre år til i et egentlig forprojekt at vurdere muligheden for at gennemgå og ajourføre fredningslisten. Lovforslaget lægger i tilknytning hertil op til en tidsbegrænset videreførelse af fradragsmulighederne for faktiske driftsudgifter vedrørende »det udvendige« for bevaringsværdige bygninger, for hvilke en gældende fredning ophæves.

1.2. Hvad er kulturmiljøet?

Kulturmiljøet udgør en væsentlig del af velfærdssamfundets værdigrundlag. Kulturmiljøet udgør endvidere en væsentlig del af kvaliteten i vore fysiske omgivelser.

»Kulturmiljøområdet« kan lovgivningsmæssigt defineres som den del af den offentlige bygnings- og